

**ĐỀ THI TUYỂN SINH
VÀO TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG CHUYÊN NĂM 2016**

Môn thi: NGŨ VĂN

(Dùng cho mọi thí sinh thi vào Trường Chuyên)

Thời gian làm bài: 120 phút

Câu 1 (2,0 điểm)

Tìm và phân tích giá trị biện pháp tu từ trong những đoạn trích dưới đây:

- a) *"Cái lặng im lúc đó mới thật dễ sợ; nó như bị gió chặt ra từng khúc, mà gió thì giống những nhát chổi lớn muốn quét đi tất cả, ném vứt lung tung..."*
(Nguyễn Thành Long - Lặng lẽ Sa Pa)

- b) *"Nắng vào quả cam, nắng ngọt
Trong suốt mùa đông vườn em
Nắng lặn vào trong mùi thơm
Cả trăm ngàn bông hoa cúc"*
(Xuân Quỳnh - Mùa đông nắng ở đâu?)

Câu 2 (2,0 điểm)

Hiện nay, nhiều bạn trẻ quá ham mê Facebook, sa vào đời sống ảo mà quên mất cuộc đời thực. Em hãy viết đoạn văn diễn dịch khoảng 10 câu trình bày suy nghĩ của mình về ý kiến sau đây: *"Chúng ta say sưa với ảo tưởng nắm bắt được cảm xúc của những người quen ở nơi xa xôi nào đó, thậm chí cả người xa lạ, trong khi vô tình với người thân thuộc đang ở ngay cạnh mình"* (Nếu biết trăm năm là hữu hạn - Phạm Lữ Ân)

Câu 3 (6,0 điểm)

Phân tích bài thơ sau của nhà thơ Hữu Thỉnh:

SANG THU

Bỗng nhận ra hương ổi
Phả vào trong gió se
Sương chùng chình qua ngõ
Hình như thu đã về

Sông được lúc dềnh dàng
Chim bắt đầu vội vã

Có đám mây mùa hạ
Vắt nửa mình sang thu

Vẫn còn bao nhiêu nắng
Đã vơi dần cơn mưa
Sấm cũng bớt bất ngờ
Trên hàng cây đứng tuổi.

Thu 1977

(SGK Ngữ văn 9, Tập hai,
NXB Giáo dục, 2015, tr.70)

Hết

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

Họ và tên thí sinh: Số báo danh:

Câu	Y	Nội dung
1	a	- Biện pháp sử dụng là biện pháp so sánh và nhân hóa. - So sánh “cái lặng im... như bị gió chặt ra từng khúc”; “gió giống những nhát chổi... tất cả”. Nhân hóa “gió” “chặt” cái lặng im ra từng khúc và muốn “ném vút lung tung” mọi thứ. -> Miêu tả thiên nhiên Sa Pa rất khắc nghiệt, dữ tợn.
	b	-Biện pháp được sử dụng là biện pháp nhân hóa “nắng vào” “nắng lặng” và ẩn dụ “nắng ngọt”. -Tác dụng: Miêu tả bức tranh thiên nhiên ngày đông tràn ngập ánh nắng, hương thơm và màu sắc. → Cái nhìn tinh tế của nhà thơ.
2		Các ý chính cần đạt: -Nghiện facebook là tình trạng phổ biến trong xã hội hiện nay, xu hướng ấy khiến chúng ta say sưa với ảo tưởng nắm bắt được cảm xúc của những người quen ở nơi xa xôi nào đó, thậm chí cả người xa lạ, trong khi vô tình với người thân thuộc đang ở ngay cạnh mình. -Người ta định đo đạt giá trị của nhau chỉ qua những nút “like”, “share” hay những bình luận trên facebook, gây nên sự ảo tưởng về bản thân, hoặc có thể gây trầm cảm trước những ý kiến tiêu cực từ cộng đồng mạng. Facebook làm mất nhiều thời gian, giảm hiệu quả học tập, làm việc. -Ham mê cuộc sống ảo khiến chúng ta quên đi những người thân yêu bên cạnh mình, khoảng cách giữa con người ngày càng xa cách. -Lâu dần, làm cho chúng ta trở nên vô cảm, vô tâm, vô tình. Sống mà không có tình yêu thương thì còn gì ý nghĩa? Huống chi những người đó lại là thân thiết, ruột thịt với mình. Về hình thức: đoạn văn khoảng 10 câu, câu chủ đề ở đầu đoạn, diễn đạt mạch lạc, trôi chảy.
3		Phân tích bài thơ “Sang thu” của Hữu Thỉnh.

	3.1 Giới thiệu tác giả, tác phẩm:
	- Hữu Thỉnh thuộc thế hệ các nhà thơ thời chống Mỹ với ngòi bút luôn hướng về đề tài chiến tranh, người lính và cuộc sống nông thôn. - “<i>Sang thu</i>” là tác phẩm tiêu biểu của Hữu Thỉnh, được viết khi thiên nhiên bắt đầu sang thu và cũng là thời điểm đất nước vừa bước từ chiến tranh sang hòa bình.
	3.2 Phân tích:
a	Khổ 1: Những cảm nhận ban đầu của nhà thơ về cảnh sang thu của đất trời
	- Thiên nhiên được cảm nhận từ những gì vô hình: + “<i>Hương ổi</i>” là làn hương đặc biệt của mùa thu miền Bắc được cảm nhận từ mùi ổi chín rộ. + Từ “<i>phả</i>”: động từ có nghĩa là toả vào, trộn lẫn -> gợi mùi hương ổi ở độ đậm nhất, thơm nồng quyến rũ, hoà vào trong gió heo may của mùa thu, lan toả khắp không gian tạo ra một mùi thơm ngọt mát - hương thơm nồng nàn hấp dẫn của những vườn cây sum suê trái ngọt ở nông thôn Việt Nam. + “<i>Sương chùng chình</i>”: những hạt sương nhỏ li ti giăng mắc như một làn sương mỏng nhẹ nhàng trôi, đang “<i>cố ý</i>” chậm lại thông thả, nhẹ nhàng, chuyển động chậm chậm sang thu. Hạt sương sớm mai cũng như có tâm hồn - Cảm xúc của nhà thơ: + Kết hợp các từ: “<i>bỗng, hình như</i>” thể hiện tâm trạng ngỡ ngàng, cảm xúc băng khuâng trước thoáng đi bất chợt của mùa thu. Nhà thơ giật mình, hơi bối rối, hình như còn có chút gì chưa thật rõ ràng trong cảm nhận. Đó có thể là do những cảm nhận nhẹ nhàng, thoáng qua hoặc do quá đột ngột mà tác giả chưa nhận ra. + Tâm hồn thi sĩ biến chuyển nhịp nhàng với phút giao mùa của cảnh vật. Từng cảnh sang thu thấp thoáng hồn người : chùng chình, bịn rịn, lưu luyến, băng khuâng...
b	Khổ 2: Hình ảnh thiên nhiên sang thu
	- Thiên nhiên sang thu được nhà thơ phát hiện bằng những hình ảnh quen thuộc làm nên một bức tranh mùa thu đẹp đẽ và trong sáng: + Dòng sông quê hương thướt tha mềm mại, hiền hoà trôi một cách nhàn

	hạ, thanh thân → gọi lên vẻ đẹp êm dịu của bức tranh thiên nhiên mùa thu. + Đối lập với hình ảnh trên là những cánh chim chiều bắt đầu vội vã bay về phương nam tránh rét trong buổi hoàng hôn. + Mây được miêu tả qua sự liên tưởng độc đáo bằng tâm hồn tinh tế, nhạy cảm, yêu thiên nhiên tha thiết: <i>“ Có đám mây mùa hạ, Vắt nửa mình sang thu ”</i> -> Gọi hình ảnh một làn mây mỏng, nhẹ, kéo dài của mùa hạ còn sót lại như lưu luyến. Không phải vẻ đẹp của mùa hạ cũng chưa hẳn là vẻ đẹp của mùa thu mà đó là vẻ đẹp của thời khắc giao mùa được sáng tạo từ một hồn thơ tinh tế và nhạy cảm đang say thời khắc giao mùa này.
c	Khổ cuối: Suy ngẫm mang tính triết lí về cuộc đời, con người - Thiên nhiên sang thu được gọi ra qua hình ảnh cụ thể: nắng – mưa <i>“ Vẫn còn bao nhiêu nắng Đã vơi dần cơn mưa ”</i> + Nắng là hình ảnh cụ thể của mùa hạ. Nắng cuối hạ vẫn còn nồng, còn sáng nhưng đã nhạt dần, yếu dần bởi gió se đã đến chứ không chói chang, dữ dội, gay gắt. + Mưa cũng đã ít đi. Cơn mưa mùa hạ thường bất ngờ chợt đến rồi lại chợt đi. Từ “vơi” có giá trị gợi tả, diễn tả cái thưa dần, ít dần, hết dần những cơn mưa rào ào ạt, bất ngờ của mùa hạ. - Hình ảnh ẩn dụ: <i>“ Sấm cũng bớt bất ngờ Trên hàng cây đứng tuổi ”</i> + Ý nghĩa tả thực: hình tượng sấm thường xuất hiện bất ngờ đi liền với những cơn mưa rào chỉ có ở mùa hạ. Sấm cuối mùa hạ cũng bớt đi, ít đi lúc sang thu. + Ý nghĩa ẩn dụ: “Sấm” là hình ảnh biểu tượng cho những vang động bất thường của ngoại cảnh, của cuộc đời. “Hàng cây đứng tuổi” gợi tả những con người từng trải, từng vượt qua những khó khăn, thăng trầm. Qua đó, khẳng định bản lĩnh cứng cỏi của con người trước những biến động của cuộc đời. -> Ngợi ca bản lĩnh cứng cỏi và tốt đẹp của mỗi con người từng trải nói

		riêng và nhân dân ta nói chung trước những thách thức khó khăn, gian khổ.
	3.3	Đánh giá:
		- Về nghệ thuật: Ngôn ngữ, hình ảnh vừa giản dị, tự nhiên mà giàu sức gợi, vừa độc đáo, mới lạ. Giọng thơ nhẹ nhàng, sâu lắng. - Về nội dung: Qua bài thơ, nhà thơ đã thể hiện những cảm nhận tinh tế của mình về sự biến đổi của đất trời từ cuối hạ sang đầu thu, đồng thời cũng gửi gắm tới người đọc những triết lý sâu xa mà thấm thía. Qua đây cho thấy tình yêu thiên nhiên và ngòi bút tài hoa, sâu sắc của tác giả.